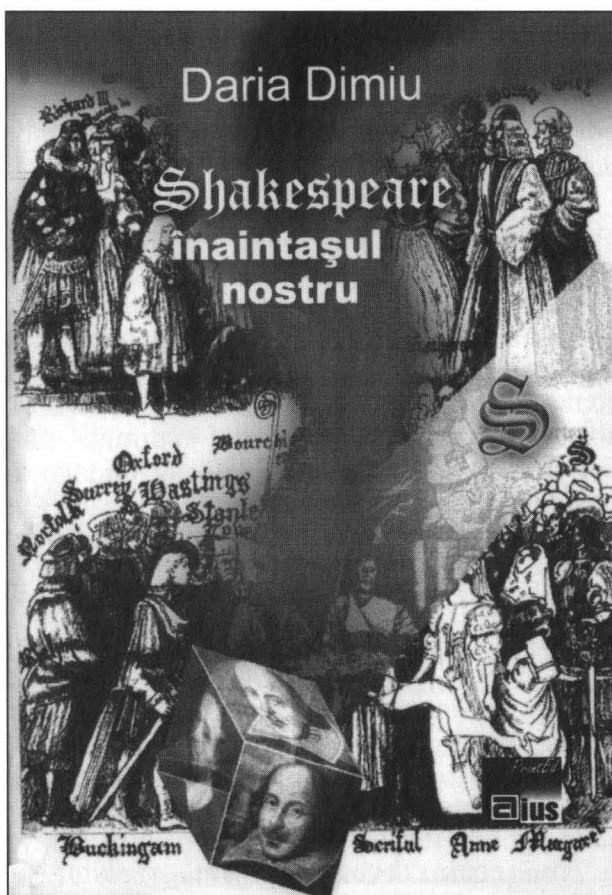

Alina MANG

Shakespeare „al nostru”

Mă întreb, doar din simplă curiozitate statistică, câte cărți se scriu anual, pe toate meridianele globului și în toate limbile pamântului, despre viața și opera lui William Shakespeare, acum, la aproape 400 de ani de la moartea acestuia? Firește că ar fi foarte greu să obțin un răspuns cel puțin aproximativ, dar pot să presupun cu ușurință că numărul acestora este unul impresionant. În spațiul cultural românesc există un Festival SHAKESPEARE (și o spun cu bucurie!), care în anul 2006 și-a sărbătorit cea de a V-a ediție, și care, pe lângă spectacole (prezentate la Craiova și București), a avut în program lansări de carte, și unde, doar cu această ocazie, s-au lansat două dedicate Marelui Will: *Scene din viața lui Shakespeare* de Mihnea Gheorghiu, apărută la Editura Scrisul Românesc și ***Shakespeare, înaintașul nostru***, de Daria Dimiu, apărută la Editura Aius. (Pe lângă Shakespeare – *Opere complete*, ediție bilingvă englezo-română, în format liliput, a Editurii Fortuna, cu sprijinul Editurii Pandora și cel al Fundației „William Shakespeare”). S-a scris foarte mult despre Shakespeare și opera lui, de la studii didactice, interpretări critice, analize literare sau sociologice până la eseuri. Unele dintre acestea au stârnit polemici și au dat apoi naștere altor comentarii și analize... Tocmai de aceea, inițiativa unei noi cercetări pe marginea acestui subiect, chiar dacă inepuizabil, prin forța fascinației și a misterului care îl îmbracă, este un act de curaj. Daria Dimiu s-a „salvat” de la o trecere seacă în revistă a teoriilor anterioare cu referire la „lumea” lui Shakespeare, a tuturor datelor pe care le cunoaștem despre aceasta și a contextelor istorice pe care le conține prin punerea lor în pagină într-o manieră foarte personală. Demersul critic din *Shakespeare, înaintașul nostru*

a câștigat la capitolul originalitate prin modul expunerii sale, cu toate că autoarea se află la prima sa carte.

Daria Dimiu este absolventă a Secției Teatrologie din cadrul Facultății de Teatru a U.N.A.T.C., promoția 1999 și în prezent secretar literar al Teatrului „Tony Bulandra” din Târgoviște. A publicat articole de specialitate în reviste precum *Scena și Teatrul azi*, a colaborat cu Centrul Pilot de Cercetare Științifică și Creație Artistică (Teatru, Cinematografie – Media) al U.N.A.T.C., iar lucrarea sa de doctorat a luat forma cărții apărută în 2006 la Editura Aius. Tema acesteia nu este o alegere întâmplătoare, ci o continuare a preocupărilor ei analitice din perioada studiilor de masterat. Ea explică titlul – *Shakespeare, înaintașul nostru*, ce pare a fi o variațiune a celui dat de Jan Kott lucrării sale – *Shakespeare, contemporanul nostru*, spunând că nu s-a născut din „tentația unui joc gratuit de cuvinte”, ci pentru că, așa cum îl prezintă și în cele peste trei sute de pagini ale cărții, ea a văzut în Shakespeare „un singur om, care a putut depăși, prin iuțimea și pătrunderea spiritului, generații și nații întregi”. Și, „ca atare, pe orice treaptă istorică s-ar afla un cercetător și oricât de înarmat ar fi să se întoarcă în timp și să-l disece pe Shakespeare folosind cele mai recente ustensile, constată că acesta totuși îi scapă, luându-i-o practic înainte”. Așadar, fără pretenția descoperirii și a dezvăluirii unor adevăruri inedite despre epoca, viața și opera lui Shakespeare, Daria Dimiu s-a așezat modest la scris, iar rezultatul este o lucrare complexă, foarte bine documentată, cu înclinație pentru detaliu, trimiteri explicite, de analiză pe texte originale traduse cu atenție, cu o permanentă zugrăvire a punctului de vedere personal asupra subiectului discutat în fiecare capitol.

Cartea are trei părți. Prima este dedicată discutării dramaturgiei shakespeareiene în contextul societății elisabetane, cuprinzând prezentarea condițiilor istorice și a vieții teatrale a epocii, dar și a lui Shakespeare omul, cu viața sa, atât cât se cunoaște, cu principalele teorii antistratfordiene și, în special, cu sonetele sale. Cea de-a doua parte cuprinde opera, autoarea alegându-și drept reper dramatic *Hamlet*, iar cea de-a treia alătură în „Anexe” alte considerații personale pe teme, cum ar fi de pildă, „Teoria mimetismului cu aplicație în *Hamlet*” sau „Aristotelismul shakespeareian”. Mulțimea de informații pe care le furnizează cartea sunt îmbrăcate într-un stil literar atractiv, degajat, care dezvăluie cititorilor nu doar o cercetătoare atentă, ci și o bună naratoare. Evenimentele istorice se înlănțuie și curg de la sine. Transmite impresiile trăite de ea în Stratford on Avon-ul de astăzi și reușește, totodată, să te atragă în exercițiul închipuirii celui din timpul lui Shakespeare.

Fără a se opri la vreun reper spectacologic, rămânând și făcând apel doar la surse livești, cartea Dariai Dimiu propune „nu să recapitulăm ceea ce știm pe dinafară din liceu, ci să vedem ce putem găsi nou într-o scriere veche, ce ne poate spune despre vremea noastră un autor de dincolo de țărână și mai ales cum ne descoperim pe noi înșine într-un ciclu de lucrări pe care vremea le-a păstrat neprăfuite, nedatate, nevetuste”.